

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minderről külön
 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A hercegprimás beszéde.

Vaszary Kolos, az új hercegprimás a napokban a Szt. István-társulat közgyűlésén nagyobb beszédet tartott. Kíváncsian várták a megnyilatkozást, mert tudta mindenki, hogy az első nyilvános fölszólalás, habár egy határozott céllal bíró egyesület közgyűlése előtt történik is, nem csak azon együletnek szól, hanem szól első sorban az ország egész kath. közönségének és szól azután az ország politikai tényezőinek is. Mert az elkeresztelési ügy pl., amely oly hosszú időn át foglalkoztatta a főpapi köröket és a kormányt és foglalkoztatja még most is, nem érdekl-e közelről az ország polgárainak nagy részét?

A beszéd igen kellemes hatást gyakorolt mindenfelé. Gyöngéden érintette a felszinen lévő kényesebb ügyeket, de olyképp, hogy a saját akaratereje és erélye is kiérezzék szavaiból.

Közelebbről foglalkozott a sajtónak — különösen a klerikális sajtónak — magatartásával, az elkeresztelések ügyével, a kath. autonómia kérdésével.

Amit a sajtóról mondott a jeles főpap, megérdemli az, hogy mi is megemlékezzünk arról pár szóban.

Ha a Simor-regime alatt szabad volt a klerikális sajtónak rendszeres izgatást üzni az államesszme és az államkormány ellen és a többi felekezeteket állandóan gyűlölködő szemrehányásokkal elárasztani, — az új primás nem habozik, mindjárt első nagy nyilatkozatában fellépni e rut sajtóüzelem ellen. Eles szavakban bélyegzi meg a csunya ultramontán túlbuzgóságot, mely a türelmetlenség és az államellenes törekvések vetőmagját hinti szét.

Áldástalan gyümölcsök voltak azok, melyeket az ultramontán hírlapi izgatások érleltek. Hogy állam és egyház közt elmérgesedett a viszony, hogy az egyházi hierarchián belül a fegyelem kötelékei meglazultak, hogy az alsópapság az egyházi felsőbbiségek parancsai ellen cynikus ellenszögülést merészelt kifejteni: mind ez csak az ultramontán sajtó túlbuzgóságának és rendszeres izgatásának volt a következménye.

Az első lépés, rendet teremteni, az egyházban a desorganisationnak megállást parancsolni, e sajtóüzelem rosszalása volt. Ezt a lépést tisztelni való bátorsággal megtette a hercegprimás és hálát érdemlő sikereket fog általa elérni, mert

ha csak az izgatás forrása be lesz temetve, fog az alsó papság ismét hazafias kötelességeire gondolni s visszatérni ama fegyelemhez, amely már az egyszer életelemét képezi a katolikus egyháznak.

Amit a hercegprimás az elkeresztelések ügyéről, valamint a katolikus autonómiáról és a kongrua kérdéssel mondt, azok egy részét megnyugvással fogja a nemzet üdvözölni. Igaz ugyan, hogy miként előde, úgy Vaszary Kolos is az 1868. LIII. t. c. revisióját kívánja, de az a hang, amellyel kívánja békésebb és szelidebb. Nem kétkedik, hogy a nagy polemiai előidézett februári rendelet bona fide adatot ki s nyíltan kijelenti, hogy éppen nem a rendelet az oka az egyházközpontok surlódásoknak.

Ez nem az a harcias felfogás, mely még nem régiben is uralkodott egyházi körökben; és midőn Oeminenciája ezen az alapon keres modus vivendit, mely mellett az egyház mit sem ad fel dogmatikus álláspontjából, — úgy azt kétségtelenül nemsokára meg is fogja találni.

Hogy a hercegprimás az autonómiát létesíteni s mindenekelőtt az egyházközségek szervezését megkezdeni akarja, szintén helyeselni fogja a nemzet, valamint nagy megnyugvására szolgál, hogy a hercegprimás még a kongrua végleges rendezése előtt már a közel jövőben tenni szándékozik a rosszul javadalmazott lelkészség helyzetének javításáért.

A lapok pártállás különbsége nélkül együttesen konstatálják, hogy Vaszary hercegprimás kinyilatkoztatása az egyházközpontok béke új korszakát jelenti be; egyhangulag elismerik, hogy ez a szerencsés alakulás aztán az illustris egyházfejedelem előzékenységének, engesztelékenységének és békeszerető szelidségének köszönendő.

Hozzátehetjük még, jóllehet paradoxonként hangzik, hogy a hercegprimás beszédében igazi liberális szellem nyilatkozik. Igen, liberális szellem, mely üdítőleg hat a nemzet közvéleményére s a reakció kísérteteit el fogja ijeszteni, melyek egyházközpontok téren fenyegettek.

Hogy a felvilágosodott liberalizmus a papi hivatással összefér, hogy a trón és a haza iránti hűség az egyházi feladatok iránti élénk kötelességérzettel nem incompatibilis, hogy ezt bebizonyította, elévülhetlen érdeme marad Vaszary hercegprimásnak, aki első nagy kinyilatkoztatásával minden hazafi szívért megnyerte.

Az ország e szavakból erős lüktetését fogja kivenni egy hazafias érzésnek, mely iparkodik eltávolítani a félreértéseket, melyek utóbbi időben állam és egyház közt feltornyosultak.

A fizetésjavítás. Az államtisztviselők fizetésjavítása hosszabb időn át foglalkoztatja már az illetékes kormányköröket. Az országgyűlés előtt fekszik a törvényjavaslat, mely hivatva van a már-már égetőnek jelzett kérdés megoldására. Szombaton tárgyalta az országgyűlési pénzügyi bizottság. Széles mederben indult meg a vita az ügy fontosságához képest, mert hiszen kormánypárt és ellenzék egyetértenek abban, hogy az állam tovább nem odázható tartozását rója le, midőn pénzügyi helyzetének jobbra fordultával kiterjeszti gondoskodó figyelmét tisztviselőinek helyzetére is. Am annál szétágazóbbak a vélemények a helyzet javításának módozataira nézve. Özőne az indítványoknak zúdul a pénzügyminiszter feje s csak a legnagyobb elismeréssel emelhetjük ki, hogy a miniszter éppen nem zárkózik el a módosításoknak lehetőségétől s már most, a bizottsági tárgyalás kezdetén kilátást nyújtott vezetésesen a törvényjavaslat azon rendelkezésének megváltoztatására, mely a lakbérilletmények szempontjából való osztályozásával a városoknak a Házhoz benyújtott tömérdek kérvény szülő okát képezte. Elvi szempontból nem utasította vissza a miniszter annak kimondását sem, a mire kiváló súlyt fektetett a törvényjavaslat bizottsági előadója, hogy a tisztviselői fizetések teljesen ki legyenek véve a bírói lefoglalás alól. Ez az eszme visszhangra talált a bizottság tagjainál is, s vannak, a kik úgy vélekednek, hogy megvalósítása a tisztviselők helyzetének javítás szempontjából legalább is fölér a törvényjavaslatban kontemplált fizetésemelésekkel.

Előfizetésre felhívás

„BÁCSKA“

XV. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
 Fél évre . . . 2 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdája küldendők.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Fáj a szívem . . .

Te voltál az én reményem,

Nyló virág voltál nekem,

Én a méh s hogy jött a hajnal,

Csókkoltalak lázas ajkkal.

És a mézet — hő szerelmed —

Mohón szívtam . . . úgy élvezted . . .

Hej! de nagyon irigyelted

A sok urfi — cifra lepke. —

Ott röpködtek körülöttem,

Mig végre elszedítettek . . .

Mindgyíknek társz most kelyhet,

Olsón adod a szerelmet!

Nem átkozlak azért még se!

Jól tudom, hogy észre térsz te . . .

S ha keserűn felébredtél:

Megtudod, hogy kit vesztettél!

Szabadka Gyula.

CSODÁLATOS TÖRTÉNETEK.

— Flamarion Camille figyelmebe. —

Előljáró beszéd.

Olvastam Flamarionnak néhány könyvét és apró cikkét. Szenvédeyesen keresi a kulcsot a megfoghatatlan jelenésekhez. Megtörtént csodákat hámozgat. Tapogattja az ösvényt a másvilághoz.

Mint hogy közérdekű kérdés a másvilág kérdése s eddig nem találtak megdönthetetlen magyarázatára a tudás fáján, talán hasznos szolgálatot teszek Flamarionnak és tudós társainak, ha én is elmondok azokat a rejtélyes eseményeket, amiket átéltem.

Talán világosabb lesz tőle a misztikus homály. Talán sötétebb.

Csurgasson belőlük okosságot, aki tud.

I.

A téglaszinű kutya.

Volt egy téglaszinű, pubaszórú kutyánk.

Zordon volt a neve.

Ha kétlábra állott, kényelmesen rányalhatott az orcámra. Az igaz, hogy én akkor alig voltam nyolc éves és gyakran ettem uzsonnára vajás kenyeret.

Egy őszi napon egy üveg mézet kapott az anyám. Adott egy csipet kóstolót mindegyikünknek s kijelentette, hogy többet csak uzsonnakor ad.

Az édes, illatos méz fölingerelte az étvágyamat. Szerettem volna megelőzni néhány órával az uzsonnaidót.

De nem mertem.

Lefeküdtem a ház mögött levő nagy árnyékos almafa alá és fejemet a fűbe hajtvam, hallgattam a méhek döngését. Szomoruan döngtek. Talán éppen ezektől a méhektől vették el a mi méztünk.

Egyszer csak suhogás támad a fűben s elem surran Zordon, a selyemszórú téglaszinű kutya.

Elém hasalt. Okos szemét rám függesztette és világos, tisztán érthető szavakkal szólt:

— Ich habe den Honig gegessen.

Elámulva tekintettem rá, azt hittem, a ballásom káprázott. Azonban a kutya bajszán fényes mézszálak ragyogtak s nehogy kételkedjem önmagamban, újra megszólalt.

— Ja, so ist es . . . leider!

És eltűnt.

Kerestem mindenfelé, hogy folytassam vele a beszélgetést, de nem találtam.

Fölmásztam hát az éléskamra ablakára, hogy meggyőződjem arról, igazat mondott-e, ha már beszél.

Fenekig igaz beszéd volt. Még ki is nyalta az üveget.

Az apám éppen akkor jött haza. Eléje mentem és előadtam neki a méz történetét.

— Ez csudálatos — jegyezte meg komolyan az apám. Kutyát még magam sem hallottam beszélni s pláne Zordonon csudálkozom: sohasem volt az német szóra adva. Zordon a kutyaóiban fektűt. Bozontos farkát megsubintva állt meg előttünk.

Megsimogattam a fejét és nyájasan szóltam hozzá:

— Beszélj Zordonkám, beszélj, mondd meg őszintén apámnak is, hogy te etted meg a mézet.

Hallgatott. Még szerencse, hogy csak a farkát csóválta és nem a fejét.

— Beszélj hát kutyácskám — szóltam könyörgő hangon — csak egy szót szólj, mint előbb, mert különben még azt is gondolhatják, hogy én torkoskodtam el a mézet.

Nem felelt. Ugy tett, mintha néma volna, igazi nyomorult kutya volt!

— Ne boszankodjál, szólt az apám, nem tesz semmit, ha nem vall. Amelyitek megette azt az egy üveg mézet, annak fájni fog a gyomra.

És lássa Flamarion ur, az a legcsodálatosabb ebben a történetben, hogy az a ravasz kutya ette meg a mézet és én nyögtem miatta.

Helyi és megyei hírek.

Adakozások az árvamegyeieknek. Az árvamegyei inszések javára lapunk szerkesztősége utján ujabban a következő adományok folytak be: Uj-Szivaeről mint Eimann Károlyné és Kohlenberger Ida urhölgyek gyűjtéseinek eredménye 67 frt 14 kr. Ehhez adakoztak: Eimann Károly 1 frt, Ladány Mór 30 kr, Hettesheimer Fülöp 50 kr, Ferencz Adám 50 kr, Bischoff Henrik 50 kr, Dietrich Fülöp 50 kr, Kohlenberger Adám 20 kr, Jakobi Péter 20 kr, Holl Henrik 20 kr, Hettesheimer Jakob 20 kr, Schuller József 5 frt, dr. Neugebauer Dávid 1 frt, Ofner Zsigmond 1 frt, Hettesheimer Jakob 50 kr, Hettesheimer Henrik 50 kr, Simkó Győző Márton 50 kr, Bischoff Henrik ifj. 40 kr, Hoffmann János 50 kr, Keck János 50 kr, Merkel Keresztély 2 frt, Paul Adám 1 frt, Hettesheimer Péter 40 kr, Bernhardt Fülöp 20 kr, Beckner János 20 kr, Vollveiter Henrik 20 kr, Zimmermann Henrik 50 kr, Müller Márton 20 kr, Réhborn Fülöp 20 kr, öz. Hettesheimer Dánielné 40 kr, Vinterstein Katalin 20 kr, Schank Henrik 40 kr, Vollveiter János 30 kr, Vollveiter Károly 20 kr, öz. Velker Katalin 30 kr, Jung Henrik 20 kr, Évinger Henrik 20 kr, Bamberger Fáni 20 kr, Schmidt Erzsébet 20 kr, Staudt Péter 20 kr, Löbl Vilmosné 2 frt, Balezar Károly 25 kr, Reiter Katalin 20 kr, Schira Abraham 10 kr, Klepp Henrik 10 kr, Schweitzer Péter 10 kr, Veiland János 10 kr, Schank János 20 kr, Paul Péter 10 kr, Spankusz Jakab 10 kr, öz. Jakobi 10 kr, Kappesz Henrik 10 kr, Hettesheimer Kata 20 kr, Vollveiter Fülöp 20 kr, Schnur Fülöp 10 kr, Kappesz János 20 kr, Hettesheimer Henrik 10 kr, Szánger Péter 20 kr, Dietrich Fülöp 10 kr, Dietrich Frigyes 5 kr, Dietrich János 40 kr, Strikker Péter 1 frt, Holl Henrik 20 kr, Vinterstein Henrik 20 kr, Müller Adám 10 kr, Zimmermann Abraham 10 kr, Schweitzer Zsigmond 20 kr, Schultheisz Frigyes ifj. 10 kr, Konzler Henrik 5 kr, Schultheisz Péter 20 kr, Zimmermann Dániel 20 kr, Konrad Joachim 20 kr, Drumm Henrik 16 kr, Müller Frigyes 1 frt, Lövinger Frigyes 5 kr, Vollveiter Jakab 10 kr, Vollveiter Károly 10 kr, Nügel Jakob 10 kr, Zimmermann Abraham 20 kr, Merkl János 1 frt, Müller János 20 kr, Schweitzer Fülöp 10 kr, Steib Joachim 20 kr, Veiland Adám 40 kr, Steib Péter 40 kr, Jakab Vollveiter 1 frt, Schlarb Jakab 10 kr, Schvancara Ferenc 1 frt, Hunszinger Jakab 20 kr, Veildul Heinrich 10 kr, Scheuermann Adám 20 kr, Velker Bálint 20 kr, Spankusz János 30 kr, Hettesheimer Jakob 30 kr, Szorg János id. 50 kr, Bischoff Fülöp 50 kr, Hettesheimer Julesa 50 kr, Huber János 40 kr, öz. Szorg Fülöpné 50 kr, Szorg Jakab 30 kr, Durlasz Jakab 20 kr, Hagenberger Jakab 20 kr, Zimmermann Henrik 10 kr, Dietrich Konrad 10 kr, Schmidt Vilmos 10 kr, Drum Adám 10 kr, Stieb Konrad 10 kr, Keck Vilmos 10 kr, Rotheiner Fülöp 10 kr, Scheuermann Jakab 10 kr, Zimmermann Fülöp 10 kr, Kohlenberger Adám 20 kr, öz. Jakobi Krisztina 20 kr, Lövenberger Konrad 20 kr, Vinterstein Fülöp 20 kr, Huber Henrik 10 kr, Kuhn János 20 kr, Schlarb Jakab 20 kr, Hettesheimer Zsuzsa 30 kr, Müller Henrik 30 kr, Ehrlich Albert 10 kr, Jakobi Vilmos 20 kr, Balg Péter 10 kr, Vollveiter Heinrich 10 kr, Vollveiter Fülöp 10 kr, Vollveiter Jakab 20 kr, Vollveiter János 40 kr, Rohhorn Erzsébet 1 frt, Schank Katalin 50 kr, Schank Adám 10 kr, Szorg Frigyes 20 kr, Hunszinger György 10 kr, Hunszinger Károly 10 kr, Kuhn Fülöp 50 kr, Vinterstein Péter 10 kr, Schultheisz Adám 20 kr, Stáb Fülöp 20 kr, Vollveiter János 20 kr, Vinterstein Péter 20 kr, Verner Henrik 10 kr, Hettesheimer Krisztina 50 kr, Kuhn Géza 30 kr, Beckner Konrad 40 kr, Felbel Fülöp 40 kr, Veiland János 1 frt, Szorg János 20 kr, Müller Konrad 60 kr, Beckner Konrad 20 kr, öz. Beckner Jánosné 20 kr, Zimmermann Abraham 10 kr, Hunszinger Károly 20 kr, Vidákovits Péter 50 kr, Keck Péter 50 kr, Schukk Frigyes 20 kr, Évinger Henrik 40 kr, Hettesheimer Károly 40 kr, Brenner Simon 20 kr, Ferencz Frigyes 1 frt, Vinterstein Henrik 10 kr, Kuhn Jakab 30 kr, Rehborn János 30 kr, Konrad Jakab 30 kr, Steib András 30 kr, Scherer Adám 20 kr, Balg Krisztina 20 kr, Vollveiter Jakab 20 kr, öz. Neumann 30 kr, Keck János 50 kr, Strikker Jakab

20 kr, Drum Péter 20 kr, Lolez Henrich 20 kr, Mertye Fülöp 10 kr, Mencer Fülöp 30 kr, Verner Frigyes 20 kr, öz. Verner Konradné 20 kr, Schweitzer Jakab 40 kr, öz. Bär Péter 20 kr, Ferencz Adám 30 kr, Benz Adám 5 kr, Scheuermann Zsuzsanna 4 kr, Nagy Irma 40 kr, Müller János 1 frt, Metzger Fülöp 40 kr, Vikkert Fülöp 20 kr, Vikkert Henrik 10 kr, Vollveiter Péter 10 kr, Hunszinger János 20 kr, Kappesz Adám 30 kr, Verner Adám 20 kr, Vikkert Péter 20 kr, Vollveiter Frigyes 15 kr, Évinger György 20 kr, Vikkert Frigyes 20 kr, Vollveiter János 1 frt, Müller Konrad 20 kr, Holl Péter 10 kr, Nagel Péter 10 kr, Müller Vilmos 1 frt, Drum Henrich 20 kr, Ferencz Márton 20 kr, Bär Márton 20 kr, Herold Borbála 20 kr, Szeipl János 4 kr, Piszer Károly 10 kr, Piszer Teréz 10 kr, Konrad Péter 10 kr és Vikkert Péter 30 kr. Összesen: 67 frt 14 kr. — A helybeli népkör f. hó 24-én tartott halpapríkás estjén gyűjtést rendeztek az árvamegyei inszések javára, mely alkalommal 10 frt 80 kr folyt be. Ehhez hozzájárultak: Vrauya Andor 50 kr, Tittl Ferenc 50 kr, Tomasits Antal 50 kr, Lukits Gyula 50 kr, Tóth Ferenc 50 kr, Berinacz Károly 20 kr, Eibach István 20 kr, Frey Imre 20 kr, Zsuffa Vince 50 kr, Lang Flórián 1 frt, Tápay István 20 kr, Schaffner József 1 frt, Schröder Aladár 40 kr, Heindlhofer Róbert 1 frt, Zimmermann Gyula 40 kr, ifj. Bosnyák József 20 kr, Csapanda Antal 20 kr, Stebler Sándor 20 kr, Csuzdy Halász Béla 20 kr, dr. Berkes Zsigmond 1 frt, Liebhardt Lajos 20 kr, Tilly József 20 kr, Lintz N. 10 kr, Temesváry Ede 20 kr, Vollenweider N. 20 kr, Ugri Mihály 50 kr, összesen 10 frt 80 kr. — A hódsági járás jegyzői kara 8 frt. — Öz. Joksman Anna Zombor 5 frt, Schaffner József 20 frt; összesen 110 frt 94 kr. Ehhez hozzáadva a lapunk mult számában kimutatott 267 frt 85 kr, összesen befolyt 378 frt 79 kr.

Kinevezés. Sándor Béla főispán a Baja város törvényhatóságánál rendszerezett kerületi állatorvosi állásra Fischer Jakab okl. állatorvost nevezte ki.

Kinevezés. Dr. Petrovits Dusan szabadkai ügyvéd, a szabadkai kir. törvényszékhez a szerb és dalmát nyelv állandó hiteles tolmácsává neveztetett ki.

Regále-kötvény sorsolása. Az italmérsi jog kártalanítására kibocsátott kötvények 3-ik kisorsolása április 1-én lesz Budapesten, a földtehermentesítési alap igazgatóságának hivatalos helyiségében.

A miniszterelnök neje a zentai hőlygyeknek. Az árvamegyeiek segítségére irányuló országos tevékenységben nagy részt vesz Szapary Gyula grófné is. Emellett pl., hogy Zentán a nők egy kiválóan sikertelt estélyt rendeztek az inszések javára. A befolyt összeget fölküldötték a belügyminiszterhez, mire a következő válasz érkezett: Pacséri Rezsny Aurélné úrnő önatyának, Zentán. Nagyságos asszony! A felvidéki inszések javára a zentai leányok által rendezett táncosorú jövedelme fejében a m. kir. belügyminiszter urhoz küldött, s általa a „Felebarát” rendelkezésére bocsátott 715 forint beérkezését elismerem. A zentai nők tündöklő hazafiságának újabb bizonyítéka nyilvánult a dús adományban, és az emberbaráti érzelmek gazdagságában. Fogadja Nagyságod hálás köszönetemet, — s közvetítse ezt a hazaszeretet érényében gazdag zentai nőknél. Kiváló tisztellett lekötelezettje: Gróf Szapary Gyuláné.

Esküvő. Dr. Balogh Ernő, lapunk szerkesztője, ügyvéd és tb. megyei ügyész, szombaton d. e. 9 órakor vezette oltárhoz a helybeli r. kath. templomban bozsóki Karácson Gyula megyei főjegyző leányát, Sarolta kisasszonyt. Az esketési szertartást Krappenheim József, vevőváci plébános végezte, a ki a szertartás elején rövid, de szép és magvas beszédet intézett a fiatal párhoz. Szokatlanul nagy számu közönség is jelent meg ez alkalommal a templomban, ismerősei, jóbarátai, tisztelői az esküvőknek és hozzátartozóknak. Az esküvő után reggeli volt a menyasszony szüleinél s utána a 12 órai vonattal elutazott az új házaspár a fővárosra keressztil Olaszországban.

A zentai tanítótestület Császká György kalocsai érseket szintén képviselőleg fogja üdvözölni ugyanazon alkalommal és egyúttal, midőn a városi képviselőtestület új főpásztorunknál tisztelegni fog. A küldöttség tagjaiul a f. hó 25-iki gyűlés a következő

tagokat választotta meg, u. m.: Czebe Győzöt, Harsányi Jánost és Bakody Mártont.

Koncert, tánc. Az ifjuság a jövő hó 2-ikán nagyobb szabásu estélyt rendez a Vadászúrt emeleti helyiségében az árvamegyeiek javára. Az érdeklődés városszerte nagy a mulatság iránt, s az ifjuság is lelkesedéssel karolta föl az ügyet. A hangverseny programja végelegesen meg van állapítva; utána tánc fog következni, amit az ifjuság rendez. A jegyek elárúsításával városunk szépei foglalkoznak, akik így kétségtelessé teszik az est anyagi sikerét is. Mert hiszen kinek a tárcája tudna ellentálni az ó rábeszélési képességüknek, különösen, ha a belépőjegyekhez foglalólul egy egy mosoly, meleg kézszerítés, vagy akár tüzes pillantás is kijut! A koncert programja a következő: 1. Prolog. Irta: Dömötör Pál. Szaválja: dr. Horváth Ákosné úrnő. 2. Román. Halévy „Zsidónő” című operájából. Zongorakísérettel énekl: Szabácsy Anna k. a. 3. Marche orientale. Ketterer E.-től. Két zongorán négy kézre előadják: Kalapsza Bella k. a. és dr. Horváth Ákos úr. 4. Magyar népdalok. Magán négyes. Énekl: dr. Kemény Andor, Rácz Soma, Reisz Lajos, Ruprecht Alajos, Sörös Antal, Staudacher József és Valter Nándor urak. 5. Fantasia ballet. Beriot-tól. Hegedűn zongorakísérettel előadja: Halm Olga k. a. 6. Kettős. Thomas A. „Hamlet” c. operájából. Zongorakísérettel énekl: Szabácsy Anna k. a. és dr. Horváth Ákos úr. 7. A hontalan. Vörösmartytól. Melodráma. Zenéjét írta: Elbert Imre. Előadja: Rácz Soma úr, zongorán kíséri: Készmárky Ilonka k. a. 8. La serenata. Braga J.-től. Trio. Énekl: Ruprecht Alajos úr, zongorán kíséri: dr. Horváth Ákosné úrnő, gondolkán dr. Horváth Ákos úr. 9. Rákóczy induló. 12 kézre átírta dr. Horváth Ákos úr. Két zongorán előadják: Falcione Mariska, Franczel Etelka, Kalapsza Bella, Készmárky Ilonka, Róheim Jenny és Szabácsy Anna kisasszonyok.

Halpapríkás-est. A helybeli polgári kaszinó a jövő hó 7-én ismét halpapríkás-estét rendez a saját helyiségében. Előjegyzések eszközölhetők az egyet helyiségében, Gáspárnál.

Véresösszeszóvalkozás. Bruckner Antal, sztanisicsi lakos, az elmúlt vasárnap felesége becsülete miatt összeszóvalkozott Merkler Mátyás nevű szomszédjával. Az összeszóvalkozást tettelegessé követte, melyből Bruckner Antal két életveszélyes sebbel került ki, miket rajta szomszédja jól kifent bicskával ütött. A tettest egyelőre a közösi rendőrség vette pártfogásába.

Bacterium tenyésztő telep Zomborban. Ezen új telep a korzonak nevezett sétatéltől, alig 100 lépésny távolba títte fel tanyáját, az apatini utca kezdetén, a „Vadászkürt” szálloda folyókája környékén. A városi főorvos és a szomszédok már minden lépést megtettek arra, hogy ezen veszélyes telep működése beszüntessék; sőt — a mint halljuk — a rendőrkapitányság büntetést is rótt már a telep részvényesire, — de a telep fentartói hivatkozva az ipartörvény 354§-ára, nem hajlandók beszüntetni vállalatukat. — Az így a mint halljuk a felsőbb fórumok elé vitett. Kiváncsiak vagyunk, minő végzést fognak hozni ez ügyben.

A „Zombor és Vidéke” vasárnapi számában az áll, hogy a zombori államhivatalnokok e hó 25-én tartott értekezletükön elhatározták, hogy a lakbér-illetményeik kérdésében az országgyűléshez intézendő kérvényüket ellenziki képviselőknél nem küldik meg. Valótlan ez az állítás. Mert ellenkezőleg az lett elhatározva, hogy Bács-Bodrogh-vármegye és a területén levő városok képviselői mindegyikének megküldik azt. Hogy Bárczy pénzügyi fogalmazó amaz indítvány, mely szerint a képviselőház mindegyik tagjának küldessék meg a kérvény, nem fogadtatt el, könnyen érthető, ha meggondoljuk, hogy más vármegyék, illetőleg városok képviselői eléggé el lesznek foglalva a saját területeiken működő államhivatalnokok kérvényeivel, a zomborit csak egyszerűen félretennék. Hogy pedig Pulszky Ágost képviselő kéretett fel a kérvény benyújtására, az talán még a legkönnyebben érthető, mert a vármegye és a területén levő városok képviselői közül ő tagja az országgyűlési pénzügyi bizottságnak s így ő támogathatja a kérvényt a legkövetlenebbül, tehát leghatásosabban.

A modern Robinsonok. A 8 éves Bandi és 9 éves nővérkéje Katika, többször kérték papájukat,

II.

Egy falfestmény eltűnése.

Nagybátyám híres filozófus volt az egyik külföldi egyetemen.

Engem különösen szeretett, mert hajlamot mutatam a filozófiához s valabánszor ebéd után elnyomott az álom, mindig azt hitték, hogy elmékedem.

Később, mikor a nagybátyám megöregedett, nem láttam őt többé a nyári szünetek alatt.

Könyvet irt.

Nagy reményekkel volt eziránt eltelve. Elmondta, hogy a könyve örökbecsű munka lesz: legyűri Zoroastertől kezdve, az összes filozófusokat Kantig.

Kanton tul aztán kiemel egyet.

Ez az egy — ő.

Egyszer aztán megjelent a nagy munka. Nyolcz kilogrammot nyomott — a házban levő kisbolton mértéke szerint. Tebát kétségtelen, hogy legalább is tizenkét kilogramm nehéz volt.

Ezt különben én csak később tudtam meg, mert a könyv nem is volt a kezemben. Elsikkasztotta a jogász öcsém, még a postás kezébe.

Egy enyhe tavaszi délután csibukra gyújtottam és az ablakon kibajolva élveztem a nap meleg sugarait.

Átellenben egy mézarszék volt. Semmiben sem különbözött más kisvárosi mézarszékektől: fehérré meszelt egyablakos kis ház, középen egy keresztben nyíló ajtócska, amelyet reggelenként föl szoktak peckelni. Ott mérik ki a bust az asszonyoknak.

Oldalt a falon egy vörös festékek fölkezt ökröfj, két keresztbe fektetett bárd között.

Ez a kép éppen szemben volt az ablakkal.

Ma, amint ránéztem, épp olyannak találtam, mint máskor.

Azonban egyszerre úgy találtam, mintha a kép megmozdult volna. A fej ingadozni kezdett. A két bárd

kieszott alóla. Följe kerekedett. Láthatatlan kezek forgatták. Verték vele a fejet.

Ez valamit jelent, — gondoltam. Megnéztem az az órát és a naptárt. Délután 5 óra volt és május 25-ike.

Harmadnap mulva megtudtam, hogy egy május 25-iki német esti lap a nagybátyám munkáját hatalmas lekritizálta.

III.

Sötétség napvilágnál.

Tanum erre a történetre legalább kétszáz falu. Som Feketéék ész nélkül rohantak ki egy éjjel a szobájukból. Kiáltottak. Reszkettek. Félreverték a hangokat.

A házban valami rejtélyes másvilági erő garázdálkodott.

Az ágyak recsegtek. Az ajtók durrogtak. Az asztal magasra ugrott és két lábra sántítva, forgó-táncot kezdett a székekkel. A vasserpenyő bűgö replüléssel szállt a szoba magasába s az utána suhanó fazekakkal öszszelteköztek.

Öz. Som Fekete Jánosné eleinte azt hitte, hogy a megboldogult férje lelke tévedt haza valamelyik túlvilági korcsmából. Határozottan ráismert a kezejárására.

Azonban idegen hangok és mozgalmak vegyültek a lázas szellem-munkába. A kályhacsövek mély haraggal morogtak. A rézmózsár csattogó csengő visogása, a tepsi és fedők harsogása, a teknők ropogása, tűzhely sustorgása, mind egy borzalmas hangzagyvalékot képezett. Eközben a kemencejáró pemét is fölemelkedett a földről és bozontos fejtű rázva, futkosott föl és alá. A szentek kilógatták a rámkából a lábaikat és csattogtak a kezeikkel. Szent György lovag beleszurta a lándzsáját a sarkány torkába és feljebb huzta a lovaglőcsizmáját. A tükrökben a háznak rég elhunyt lakói jelentek meg. A zajból kiballatszott a Szeffü nyirítése, akit harmadéve bunkozott le a gyepter. A konyhán meggyilkolt tömördek baromfi ott vergődött mind újra a vérében, sűrű tolfellellegel árasztva el a konyhát. S a mi a leg-

különösebb volt a dologban, boldogult Som Fekete Jánosnak a sapkájá kilebbent az udvarra is és úgy járkált ott a ház előtt, mintha valaki volna alatta.

Az egész falu összecsendült a csoda láttára. Az egész falut a hideg rázta s a fogak vacogásától alig lehetett hallani, mikor Istentelen Lakatos István a földre vetette magát és így kiáltott:

— Hiszem az Isten! Hiszem a másvilágot!

Végre megérkezett a pap a legpompásabb misézó ruhában, a tömjénfüstöt árasztó thuribulummal és a rézbuzogányalaku szentelével.

Az arca sápadt volt. Talán az ördögtől félt. Nem tudom, volt e oka erre. A kántor is reszkedett. Alig bírt felelni az oremusokra.

Ekkor bebizonyult, hogy akármit beszélnek a papokra, mégis csak hasznos emberek azok.

Amint ugyanis megindította a pap a füstöt és a szentelt vizet, egyszerre csöndes lett a ház. Minden elfogalta a régi helyét, mintha semmi sem történt volna.

— Isten nevében előre! — kiáltott most sziveket megrendítő hangon a plébános és két szál szentelt viaszgyertyával belépett a konyhába.

Ekkor új meglepetés érte a papot és a kimeresztett szemű közönséget: a viaszgyertyák égtek, lobogtak a konyha közepén, de azért nem lett világosság. *A sötétség bebozította a fényt, de nem oszlott el előle.*

És így maradt ez a fekete homály ott nappal is. Hiába tártak ajtókat, ablakot, hiába próbáltak a napugarakat tükrök segítségével beküldeni: a szoba sötét maradt; áthatatlan, sűrű, fekete.

Három napig lehetett ott látni ezt a megvilágithatatlan rejtélyes sötétséget. Azt hiszem, ha magát a napot beledobták volna a közepébe, az is elveszett volna benne, mint a gyémántszem a tintában.

Lásza Flammarion ur, én azt hiszem, ebbe a sötétségbe volt beburkolva a telepathia, az öröklétezés és a másvilág titka.

Gárdonyi G.

F. . . . bajai zálogházi ellenőrt, hogy vigye el őket magával Zomborba. A kérésselhetlen papa azonban kívánságukat soha akarta teljesíteni s avval biztatgatta őket, hogy majd a mamával fogja őket egyszer leküldeni; de a kicsinyek nem érték be a papa ígéretével s hogy kifogjanak papájuk macakasságán, összebészelték, hogy majd ha egyszer a papa ismét Zomborba megy, elszaladnak a kocsi után s ha már messze lesznek a városból, akkor fognak kiáltani a papának, a ki aztán már majd csak magával viszi őket. A jó alkalom csak ugyan kinálkozott a kis összeesküvőknek tervük kivitelegésére. Ugyanis papájuk folyó hó 25-én, egyikén a legszébb tavaszi napoknak, reggel 7 órakor elindult Zombor felé. A gyermekek — a két összeesküvő és kisebb testvérük elkísérték a papát a város végéig, hol a papa lerakván őket tovább folytatta útját. A kis összeesküvők eljöttnek látták az alkalmat tervük keresztülvitelére. Kis testvérüket az utrólí lemondás fejében kapott 10 krral együtt haza küldték, ők pedig, per pedes apostolorum elindultak a papa után. A papát ugyan utol nem érhették, tervükről azonban még sem akartak lemondani: hiszen majd csak eltálanak ők Zomborba maguk is s az utat sem téveszthetik el, mivel Katika már azt is tudja, hogy mindég a táviradószlopok mellett kell haladniok. Vaskut község közelében már egy ember kalauzolta őket, kinek azonban nem volt annyi esze, hogy a helyhatóságnak átadta volna őket. Innen látva a kocsi közlekedési irányát, elindultak a kis utasok Gara felé, hova déli 12 órakor — tehát 5 órai gyaloglás után — meg is érkeztek, s a falun át haladva tovább akarták folytatni útjukat, midőn egy fiakkorfogat látása megzavarta őket utjukban. Ők ugyanis azt vélték, hogy az a papájuk kocsija s utána indulva a gara-borsódi utra jutottak. — Itt a kocsi szemelőt tévesztve Katika az utazás tovább folytatásáról lemondva, sírni kezdett, mire Bandi kijelentette, hogy ha nem akar vele jönni, hát csak maradjon ott s ő majd egyedül folytatja az utazást tovább. Egy garai polgár azonban észrevéve a viszás helyzetet, melybe a csinosan, uriasan öltözött s magukban ögyelgő, idegen gyermekek kerültek, visszavezette őket a községbe, a honnan aztán haza szállították a mama ölelő (?) karjai közé.

Tóth Kálmán életrajza. A Tóth Kálmán szoborbizottság felkérte dr. Horváth Cyrill bajai ciszt. r. főgimnáziumi tanárt a Tóth Kálmánnak életét és irodalmi munkásságát ismertető mű megírására és a szobor-leleplezés alkalmából kiadandó emlékkönyv szerkesztésére. — Az irodalomban máris jó névnek örvendő fiatal tudós a megbízatást a legnagyobb készséggel elfogadta.

Halálozás. Dulósy Ignác ó-kanizsai tanító, Dulósy Jenő moholi s. lelkész atyja, a múlt héten meghalt. Temetése nagy részvét mellett történt.

Gyengédelen mostoha fia. Imoja Mária férj. Balassi Andrásné, ó-kanizsai lakos, nem a legjobb viszonyban élt mostoha fiával Balassi N.-el, s minden alkalmat felhasználta a jó (?) mama gyermekének bosszantására; jelesül a feleségével fennálló jó viszonyt tüzte ki megsemmisítésének céltáblájául. A napokban az ifj. Balassi nem volt Kanizsán, s Szűcs Mária (a nép így hitta őt, ki tudja mért) a menyecskektől gyengédelen módon bántalmazta, majd fojtogatta is; haza jövén a férj, meghallva a történeteket, nehezelt a ledér életű mamára, ki már apja vagyonát is eltékozolta s midőn vasárnap március 20-án d. u. a piarc-térről hazament, a szomszédban lakó mamájának őt illető s nem a leghilzelegőbb pletykáját meghallotta, — ki az udvaron feltéve a kutyának a kávján több asszony társaságában — felbőszült s egy tömőfával átmenve, Imoja mamát föbe költöztette oly szerencsétlenül, hogy az rögtön, szó nélkül, meghalt. A véletlen emberöltőt azonnal letartóztatták.

Talált hulla. Rém község határában, az erdőben egy hölt embert találtak a napokban, aki az orvosi boucolás tanúsága szerint már vagy három nappal előbb meghalt. Kezdetben gyilkosság gyanuja forgott fönn; miért a kerületi csendőrség két egyént, kik társai voltak az erdő irtásban, letartóztattak; végre azonban kiderült, hogy nem volt meggyilkolva. Ugyanis együtt borozgattak a társak a rémi csárdában s úgy éjfél tájban kettő elment az erdőben levő gunyhócskába aludni; hiába hívták őt, nem akart haza menni. Később elindult, de a bor annyira erőt vett rajta, hogy egy fatörvhez leült s ott egy elaludt, hogy föl se ébredt többé. Valószínűleg megfagyott. A megholt szeremlei lakos volt.

Sajatkezü operáció. Potyész Károly, az ő besei rendőrség előtt ismert proletár ember, nemrég megbetegedett, sérvet kapott. A betegség ágyba döntötte s ő egy ideig túrta is a kellemetlen helyzetet, végre azonban alapos kúrát akart alkalmazni. Elhatározta, hogy operálni fogja magát s a napokban csakugyan véghez vitte a tervét. Egy borotvával hirtelen lementszette a sérvet. Ekkor azonban nagyfokú vérzés következett be, amit ellátni nem is tudtak hamarjában s így Potyész Károly elpusztult ez árnyék világából.

Felozlott egyelet. Szeghegyről írják, hogy az ott regóta fennállott olvasóegylet és a takarékegylet felozlott. Mindkettő jelentékeny szerepet játszott eddigelé a község kis társadalmában.

Körözés. Törvényszékünk körözött egy Gräber Regina nevű prigl. szt. iváni illetőségű 28 éves hajadont, a ki hatóság elleni erőszak büntetése miatt van vadolva.

Városi ügyek.

Közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1892. évi március hó 29-én délelőtt 9 órakor a vármegyeháza nagyertermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Földmivélsügyi miniszteri leirat az állatvásár rendezése iránt. 3. Belügyminiszteri leirat Radoszavlyevits Lexának a bordélyházak italmérsi tilalma iránti közgyűlési határozat ellen benyújtott felebbezése tárgyában. 4. Az üresedésben levő írástól állás választás útján való betöltése. 5. A városi szervezési szabályrendelet újabb tervezetének tárgyalása és a tiszt-, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet járandóságának újbóli megállapítása. 6. A középkereskedelmi iskolai felügyelő bizottság jelentése a középkereskedelmi iskolai tanári fizetések javítása tárgyában. 7. Főispán ur ömeltősége átteszi a folyó évi február 27-én megtartott számonkérőszék jegyzőkönyvét. 8. A közigazgatási ágak múlt félévi állapotáról szóló közigazgatási bizottsági jelentés. 9. Polgármesteri előterjesztés árszaki elnök helyettesnek a közigazgatási bizottságra, és tiszt ügyészi helyettesnek a fegyelmi ügyek ellátására leendő kiküldetése iránt. 10. A kövezetvám díjtételek újbóli megállapítása iránt.

pitása iránt kiküldött bizottság jelentése. 11. Matzitz Pál kérvénye a Falcione Gyula-féle alapítványból élvezett ösztöndíjának a szigorlati évre leendő folyósítása iránt. 12. Pénzügyi és gazdasági bizottság előterjesztése a városi közvilágítás korszerű berendezése iránt. 13. Pénzügyi és gazdasági bizottság javaslata a parlagon fekvő városi maradék-földek értékesítése iránt. 14. Pénzügyi és gazdasági bizottság javaslata a bérkocsidíj-szabvány módosítása iránt. 15. Ugyanannak előterjesztése a felvidéki inségések segélyezése iránt. 16. Ugyanannak jelentése a felekezeti tornahelyiség berendezése tárgyában. 17. Közigazgatási bizottság jelentése az ülésekről igazolatlannul elmaradt tagok iránt. 18. Ehrsam és társa sertéshusvágó cég kérvénye fogyasztási adótartozásának átalányösszegekben leendő megváltása iránt. 19. Az árvapénztár 1891. évi megvizsgált számadása. 20. A kataszteri helyszínelési kir. felügyelőség megkeresése a városi földadó-kataszter rendezésére kiküldött munkavezető díjának folyósítása iránt. 21. Kleiner Fábán vármegyei házipénztári könyvelő kérvénye a városi kötelekbe történt felvételeért járó díj elengedése iránt. 22. Athanackovits György nyugdíjazott városi főjegyző kérvénye fizetési előlege részleteinek leszállítása iránt. 23. A zombori általános ipartestület előterjesztése az ács- és kőművesegységek tekintetében kötelező munkarend megállapítása iránt. 24. Somogy vármegye közönségének átirata Ó császári és apostoli kir. felsége megkoronáztatása negyedszázados évfordulójának megünneplése tárgyában. 25. Somogy vármegye közönségének átirata a véderő törvény 20. §-ának módosítása iránt a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt. 26. Szeben vármegye közönségének átirata az Olt folyó hajózhatóvá tétele tárgyában. 27. Fizetési előleg iránti kérvények. 28. Időközben beérkező ügydarabok. Zombor, 1892. évi március hó 26-án. Dr. Csibás Benő s. k., polgármester.

Felhívás

Zomborban lakó összes állami, megyei, városi és magán-tisztviselőkhöz.

„Segíts magadon, Isten is megsegít“ mondja a példabeszéd. Ki az, a ki ennek igaz voltát nem tapasztalta volna? A ki ezt követte, azt ebben vetett bizalma mindenkor megtalalta.

„Mindenki előtt ismeretes tény, hogy a tisztviselő mai illetményei nemcsak hogy rangszerű ellátást nem nyújtanak, hanem igen sok — főleg családos tisztviselőnél — az alsóbb állásokon még az elsődrendű élet-szükségletek megszerzésére sem elegendők. Mindenki előtt ismeretes az, hogy a tisztviselői illetmények elégtelenségéből kifejlődött állapotok tarthatatlanok“ mondja a képviselőház pénzügyi bizottságának igen tisztelt előadója, a mikor az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását bevezeti. — A lehető legnagyobb ékesszólással indokolja a javaslat törvény erejére való emelkedésének szükségességét.

A bizottság tagjai egyhangú helyesléssel fogadják az előadottakat. Valamennyi felszólaló a legrokonszenvesebben szól a kérdéshez s majdnem valamennyinek volt egy csomó módosítása a tisztviselői kar érdekében.

Nem kétem, hogy a tárgyalás folyamán egy a bizottságban, valamint később a képviselőházban is, sok igen szép és magas szónoklat fog a tisztviselők érdekében elhangzani.

Biztosra veszem, hogy a javaslatához olyan módosítások fognak benyújtani, melyek elfogadása esetére az ország tisztviselőinek nemcsak anyagi, hanem jogviszonyai is biztosíthatnának.

Ezen reménykedésem szilárd alapja ama pártatlan elismerés, hogy az ország tisztviselőiben a nemzet szellemi és erkölcsi erejének igen jelentékeny része összpontosul, s éppen ezért e fontos állami és társadalmi tényező méltán tarthat igényt arra, hogy viszonyai törvény útján rendezessenek és biztosíttassanak.

Amde mindez nem egyéb, mint a helyzet tarthatatlanságának elismerése, ami nem mai keletű, ami különböző helyen és alakban évek hosszú során át ismételve és ismételve elhangzott anélkül, hogy a kivitelt stádiumába lépett volna.

Ma, hála az isteni gondviselésnek, annyival előbbre vagyunk, hogy érdektünkben az illetékes körök a cselekvés terére léptek, de az eredményt nem szabad túlbeltülnünk, annál kevésbé, mert a törvényjavaslat világosan megszabja a keretet, melyen belül helyzetünk javítása történhetik. — Félreérthetetlenül kimondja, hogy nagyobb előnyök csak 5—10 év múlva következnek be. — Hogy a javaslatban felvett alapozást nagyobbik színterű törvényerejére való emelkedése előtt, nem várható, nem pedig azért, mert az csak is az állami költségvetésben elért egyensúly megingásával történhetné, a mire nézve pedig a vétő apriori visszavonhatatlannul kimondatott. — Erre vall Wekerle Sándor m. kir. pénzügyminiszter ur őexcellenciájának a pénzügyi bizottságban az e hó 26-án tartott beszédének eme kifejezése: „Az emelés mérvének határát megszabja a finansziális lehetőség.“

Tebát többet nem remélhetünk, mint amennyit a javaslat kilátása helyezett, annál kevésbé, mert őexcellenciájának további nyilatkozata szerint: „Egyoldalú fizetésfelemelésekkel különben is a tisztviselői helyzete állandóan nem szanálható“, — amit pedig a javaslat nyújt, tanúságom szerint, a nagyobb mérvű előléptetés esélyeit is figyelembe véve, nem több 10—25% -nál, melyből a 10% tulsulyban van.

Ilyen kilátások mellett időszerűnek, sőt tovább nem halaszthatónak vélem, hogy a tisztviselők más segélyforrás után is nézzenek, járjanak végre saját lábaikon, sorsuk javítását mozdítsák maguk elő azon eszközök felhasználása által, amelyek felett rendelkeznek.

Alakítsunk fogyasztási egyletet. — Tudvalevő, hogy szátségeleinknek második, harmadik, egyes esetben tudja Isten hanyadik kézből való megszerzése az előállítási árak hasonfoku emelkedését jelenti, nem is említve a szakismerettünkkel való visszaélést, mely érzékenyen megkárosít.

Zombor városában a tisztviselők száma meghaladja a 300 at. Forgalomba hoz évente 300,000 frtot. Egy ilyen testület, ily tekintélyes forgalmi értékkel ne tudna magán segíteni? Meg vagyok győződve, hogy az ellenkezőnek beigazolása csak a próbán mult.

Számadatokkal megdönthetetlen bizonyítékát adhatnám annak, hogy ily uton a szátségelek áránál 25% -ot, a mértéknél pedig legalább 5% -ot, összesen

tebát 30% -ot megtakaríthatnánk, nem is szólva a beszerzendő áruk minőségében elérendő eredményről.

Egyesített erővel gyakran a legyőzhetetlen akadályokon is győzelmet lehet aratni, míg az erők -szétforgácsoltan semmi eredményt sem érhetnek el.

A mi az állami tisztviselő anyagi helyzetéről áll, az minden néven nevezendő tisztviselőre alkalmazható, ha kizárólag javadalmazására van utalva, azért intézem felhívásomat a Zomborban lakó összes tisztviselőkhöz: Tömörüljünk, egyesüljünk, segítsünk magunkon és ne várjuk tétlenül az államkincstár segélyezését. — Ez a kilátása helyezett segély kevés, azt a fentiekben előadott módon megtakarítással kell kiegészítenünk. — Pénzügyminiszter ur ő excellenciája is erre utal fent hivatkozott beszédében, midőn azt mondja, hogy a tisztviselői helyzetének javulása „összefügg az élelmezés kérdésével, melynek megoldása nélkül a tisztviselői helyzete maradandóan nem oldható meg.“

Az, aki az állam pénzügyi adminisztrációjának rendezése körüli szerencsés eljárásával az egész ország hálataljes bámulatát kiérdemelte, jóslatának eredményében nem csalatkozhatik.

Ezen legilletékesebb helyről jövő utmutatás hatása alatt felvetem a kérdést, akarunk-e magunkon segíteni saját erőnkkel biztos sikerre való kilátással? Igen, vagy nem?

Gondolkozzunk felette és minél előbb határozzunk. Szándékom az aláírási ívet ezen felhívásnak megjelenését követő 8 nap múlva körözni és ha, amit az ügyérdekében remélek, 100 aláírás történik, az előleges értekezlet megtartásának helyére és idejére nézve az értesítést a tekintetes szerkesztő úr engedelmével ugyanezen lapban fogom közzé tenni.

Tisztelt kartársak! „A zombori iparosok készítményeinek árucarnoka“ hivatva van a zombori iparosok jólétét előmozdítani. Egy percig sem kételkedem, hogy helyes, tapintatos és szakértelemmel párosult észszerű vezetés mellett, célját fogja érni.

Állítsuk ezen intézmény mellé „a zombori összes állami és nem állami tisztviselők egyesületét“ — és amennyiben az érdekek összeegyeztethetők, hozzuk a két intézményt kapcsolatba, az óhajtott eredmény el nem maradhat.

Zombor, 1892. évi március hó 28-án.

Ribiczey Ádám,

m. kir. pénzügyigazgató helyettes

Törvénykezés.

Millió pör. Egy régi nagy pörrel foglalkozott ismét a napokban a budapesti kir. törvényszék. Ismeretes talán olvasóink előtt is az eset. Ifj. Rudics József báró, 1883-ban sajátkezűleg irt végrendeletével, mellözve oldalági törvényes örökösait, özvegyét szül. Szász Ilonát (most Teleki grófné) tette körülbelül másfél milliót érő hagyatékának örökösévé. Huszonkilenc oldalági rokon megtámadta a végrendeletet és érvénytelennek kérte nyilvánítani, mert az örökösök a végrendelet alkotásakor már beszámíthatlan állapotban volt a budapesti törvényszék számos tanu mellett a napokban több előkelő orvos-szakértőt is kihallgatott. A szakértők egyhangulag kijelentették, hogy már 1882. év őszén megállapítható volt, hogy báró Rudics József terjedő hídéses elmevarban (dementia paralytica progressiva) szenvedett, és hogy ez időponttól kezdve a megfontolási képesség nála teljesen hiányzott, úgy, hogy ezután világos időköznek fenforgása is ki volt nála zárva. Kinyilatkoztatják a szakértők, hogy ezek szerint a végrendelet, betegségből folyó butasága miatt, a végrendelet alkotása idejében meg nem fontolhatta intézkedéseit s így azok beszámítás alá nem jöhetnek. Ezzel a rég húzódo érdekes pörben a bizonyító eljárás befejezést nyert és a budapesti törvényszék már legközelebb meghozza ítéletét.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
29 Kedd	Cirill vt.	Ósták	17 Elek
30 Szer.	Guido	Guido	18 Cyrill pk.
31 Csüt.	Benjamin	Amosz prof.	19 Krizsán és D.
1 Pént.	Hugó pk. kv.	Hugó Tiv.	20 Szabei vtk.

Felöl szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

2132. szám.

P. 1892.

Hirdetmény.

Alulirt kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az apatini kir. kincstári uradalom és a karavukovai volt urbéresék meghatalmazottjai közt 1865. évi május hó 5-én kötött urbéri egyezségben fősorolt és nevezett községbeli urbéresék által örök áron megvett földek egyenkénti fősorolását tárgyzó földkönyv és térkép hitelesítésére és a netaláni panaszok fölvtelére határnapul 1892. évi április hó 29. napjának d. e. 8 órája Karavukován a községházára s illete a helyszínenre kiűzetett, s hogy eme munkálatok a községházán a szokott hivatalos órák alatt az érdekeltek által megtekinthetők.

Zombor, 1892. március 17-én.

A kir. törvényszéknel.

Mayer Károly,
kir. törvszéki jegyző.

Széchenyi József,
kir. törvszéki elnök.

Megjelenik 40,000 példányban.

PESTI HIRLAP

független, szabadelvű, demokratikus napi közlöny,
naponként 15—20, ünnep- és vasárnapokon 24—28—32 oldal terjedelemmel.
Rendes zenemellékletek.

A husvétji számhoz rendkívüli ked-
vezményül az előfizetők számára **egész eredeti regény** lesz mel-
lékelve.

JÓKAI MÓR tollából a nyár folyamán **TRENK** c. érdekesítő tört. regényt közöl a Pesti Hirlap.

Előfizetési árak: **Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt**
50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

A fürdő- és utazási-idény alatt a lap egyszerű bejelentésre bárhová és bármely rövid időre utána küldetik az előfizetőknek
Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, U. kerület, nádor-utca 7. szám.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint helyben, a
Szt.-György-téren, VUITS-féle ház, a nagy szerb templom átellenében

„Concordia“

néven egy, a jelenkor minden igényeinek teljesen megfelelő

temetkezési vállalatot

létesítettünk.

A vállalat dusan felszerelt raktárt tart minden a kegyelet és gyász köréhez tartozó cikkekben,
u. m. **érc- és fakoporsókat, selyem- és atlasz- szintyug szatén-szemfedőket, bársony**
fejárnákat, gyertyákat, halotti öltözékeket minden nagyságban, **művirágokat, sir-**
koszorúkat a legszebb kivitelben.

Mindenemű temetés rendezése a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvállaltatik.

Részletes díjjegyzék a vállalat helyiségében ingyen kapható.

Midőn sem költséget, sem fáradságot nem vettünk tekintetbe, hogy vállalatunkat minden igénynek
megfelelően berendezzük, azon helyzetben vagyunk, hogy megbízásoknak mindenkor pontosan és lelki-
ismeretesen a legjutányosabb árak mellett megfelelni képesek vagyunk, s főtevévőnk odairányul, hogy
szolgálatainkért a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemljük.

Kiváló tisztelettel

Krizmanits és Bikár.

3291. szám.
1892.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

Alulírt kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tét-
tetik, hogy a törvényhozás engedélye alapján az alább
egyenként felsorolt földek örök áron leendő eladása
végett az alább kitézött helyen és időben írásbeli zárt
ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog-
tartatni. Bántapénztul a kitéz becsérték 10 százaléka
teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatnál, mely többi
szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva
az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz be-
nyújtandók és kijelentendő, hogy versenyző az eladási
árverési általános s részletes feltételeket, melyeket kül-
lönben is aláírni köteles, ismeri és azoknak magát fel-
tétlenül aláveti. — Megjegyzetvén, hogy ezen árverésen
csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, amelyek-
ben minden birtokrészre külön tétetik ajánlat, illetőleg
az árverésre kitézött összes birtokokra habár együttesen
tett ajánlatban külön megjelölendő, hogy az egyes birtok-
részekért mily vételár ajánlatik. — Az árverési felté-
telek a kir. jószágigazgatóságnál megtekinthetők. — Utó-
ajánlatok nem fogadhatók el még az esetben sem, ha
azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartat-
nak is. — Az eladás a következő helyen és időben fog
megtartatni: **I. Palánkán a m. kir. kincstári**
ispánság hivatalos helyiségében 1892. évi
április hó 11-én d. e. 8 órakor: 1. Uj-palánkai
Rajko 109 h. 484 □ öl, 35 h. 1248 □ öl, 83 h. 996
□ öl 62,000 frt kikiáltási árral. 2. Uj-palánkai Gaja-
mandra 82 h. 191 □ öl, Gajamandra irtás (kaszálló)
27 h. 324 □ öl 30,200 frt kikiáltási árral. 3. Uj-palánkai
Szaliter (szántó) 38 h. 1113 □ öl, Szaliter 2 h. 937
□ öl, Szaliter 3 h. 1400 □ öl 6000 frt kikiáltási árral.
4. Uj-palánkai Golubnyák 34 h. 311 □ öl, 134 h. 346
□ öl 45,000 frt kikiáltási árral. 5. Uj-palánkai Bukity
Gáj 30 h. 416 □ öl 8400 frt kikiáltási árral. 6. Uj-pa-
lánkai Pozmanovata 45 h. 1498 □ öl 13,420 frt kikiál-
tási árral. — **II. Kulán a m. kir. kincstári**
ispánság hivatalos helyiségében 1892. évi
április hó 13-án délelőtt 9 órakor: 7. Kulai
kincstári koresmaéptlet 1 h. 212 □ öl 6500 frt kikiál-
tási árral. — Aradon, 1892. március hó 14. én. **M. kir.**
jószágigazgatóság. 2—2

Egy jó házból való fiu
tanoncul azonnal felvétetik
Mayer és Thum fűszerke-
reskedésében Zomborban.

1526. szám.
kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásba ke-
belezett Csonopla községében leköszönés folytán
üresedésbe jött és 300 frt fizetéssel egybekötött
írnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtottak, hogy felsze-
relt kérvényüket f. évi április hó 10-éig alul-
írt szolgabírószághoz nyujtsák be.

Zombor, 1892. március hó 20-án.

Főszolgabíró helyett:

Dr. Széchényi Tamás,

3—3

szolgabíró.

Eredeti magról termelt első évi termésű

olasz kendermag

kapható métermázsanként 20
frtjával Sárospatakon

Láczay László
földbirtokosnál.

☛ **Kívánatra minta küldetik.**

4795. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Katymár községben leköszönés folytán meg-
üresedett községi írnoki állásra, melylyel havon-
kénti előleges részletekben fizetendő 300 frt évi
javadalmazás van egybekötve, pályázatot nyitok,
s választási határidőül 1892. évi április hó 11.
napjának d. u. 3 óráját tűzöm ki.

Felhívom pályázni kívánókat, miszerint a
vármegyei törvényhatósági bizottság által 6/közgy.
1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában
megállapított képesítést igazoló kérvényüket hoz-
zám a választást megelőző napig nyujtsák be.
Almás, 1892. március 16-án.

DEÁK ZSIGMOND,

3—2

főszolgabíró.

Zombor, 1892. Bittermann Nádor könyv- és könyvnyomtatásból.

Heindlhofer Róbert Zomborban.

Keil Alejos-féle

Padlózat-fényezés

Bécsből

(Glasur) legkiválóbb mázoloszer puda padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 85 kr.
1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

8—1 legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köbűg ára 68 kr.
Mindenkör kapható.

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

1596. sz.
kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Paraga községében lekö-
szönés folytán üresedésbe jött jegyzői állásra ezennel
pályázatot nyitok.

Javadalmazása:

1-ször 450 frt készpénzfizetés;

2-ször 6 öl kemény tűzifa;

3-ször szabad lakás;

4-ször $\frac{3}{4}$ urbéri telekföld, 2 lánca legelő illetmény
és 2 szérűskert haszonélvezete, mely után az adót a
jegyző, az illeték egyenértékűt pedig a község fizeti.

Megjegyzem e helyütt azt is, hogy a 4. pont alatt
említett szántóföldből $\frac{3}{4}$ teleknek haszonélvezete csakis
1894. év őszétől fogva kezdődik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni
óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt és magyar
és szerb nyelvekben való jártasságukat igazoló okmá-
nyokkal felszerelt folyamodványukat **folyo évi áp-
rilis hó 24-éig**, vagyis a választásra ezennel kitűzött
határnápig hozzám nyujtsák be.

Német-Palánka, 1892. évi március hó 18. án.

CSUPOR GYULA,

3—2

főszolgabíró.

1599. szám.
kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába
kebelezett Bezdán községében leköszönés folytán
üresedésbe jött és 500 frt fizetéssel javadalmazott
segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állásra pályázni óhajtottak,
hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi
április hó 10-éig nyujtsák be alulírott szolga-
bírói hivatalnál annál is inkább, mert az ezen
tul érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.
Zombor, 1892. március hó 23-án.

POPOVICUS DUSÁN,

2—1

főszolgabíró.

Hirdetés.

Ó-Kanizsa község a tulajdonát képező tisztai
hajóhid és komp vámszedési jogát f. é. május hó
1-ső napjától 1903-ik évi január hó 1-ső napjáig
a legelőnyösebb ajánlattevőnek fogja folyó évi
április hó 26-ik napján a község-házánál reg-
geli 11 órakor kezdetét vevő nyilvános verseny-
tárgyaláson haszonbérbe adni.

A hid- és kompentartás bérlőt illetik.

A haszonbér szerződés szövege alulírott jegy-
zőnél a szokásos hivatalos órákban betekinthe-
tők.
Ó-Kanizsán, 1892. évi március hó 22-én.

Mihályi Sándor,

Koncz János,

községi I. ső jegyző.

3—1 községi bíró.

Hirdetmény.

Kis-hegyesi határban, a hegyes-
feketehégyi vasuti indóháztól 2
kilométernyi távolságban lévő s a
szükséges lak- és gazdasági épüle-
tekkel ellátott

195 kataszteri holdnyi birtokom
eladó, és azonnal, vagy takarás
után átvehető.

Jausz János

Szeghegyen.